

سوال

در قرآن به وضوح بیان شده که زن در هر سرزمین یا جامعه‌ای - چه اسلامی و چه غیر اسلامی - چگونه لباس بپوشد. می‌خواهم بدانم برای مردان چگونه است و در هر سرزمین یا جامعه‌ای - چه اسلامی و چه غیر اسلامی - باید چگونه لباس بپوشند؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

این مختصری است درباره‌ی احکام لباس مردان و از الله تعالی خواهانیم که کافی و سودمند باشد:

۱- اصل در هر پوشیدنی این است که حلال و جایز است، مگر آنچه نص شرعی بر تحریم آن آمده باشد مانند حریر برای مردان، زیرا پیامبر - صلی الله علیه وسلم - می‌فرماید: «این دو [یعنی طلا و ابریشم] بر مردان اتم حرام و بر زنان اتم حلال هستند» به روایت ابن ماجه (۳۶۴۰) و آلبنی در صحیح ابن ماجه آن را صحیح دانسته است. همینطور پوشیدن پوست مردار جایز نیست مگر آنکه دباغی شود، اما لباس‌های ساخته شده از پشم یا مو پاک و حلال است. برای شناخت بیشتر از احکام استفاده از پوست مردار پس از دباغی به پرسش‌های شماره (1695) و (9022) مراجعه کنید.

۲- پوشیدن لباس شفافی که عورت را نمی‌پوشاند جایز نیست.

۳- شبیه ساختن خود به مشرکان و کافران در لباسشان حرام است. بنابراین پوشیدن لباس‌هایی که خاص به کافران است جایز نیست.

از عبدالله بن عمرو بن العاص روایت است که گفت: رسول الله صلی الله علیه وسلم مرا دید که دو تکه لباس مُعَصْفَر پوشیده‌ام. پس فرمود: «این از لباس کافران است، پس آن را نپوش». به روایت مسلم (۲۰۷۷). (لباس مُعَصْفَر: لباسی که با عَصْفَر یا گلرنگ رنگ شده و رنگی سرخ‌گونه دارد).

۴- شبیه شدن زنان به مردان و مردان به زنان در لباس نیز حرام است، زیرا پیامبر - صلی الله علیه وسلم - «مردانی که خود را به زنان شبیه می‌سازند و زنانی که خود را به مردان شبیه می‌سازند لعن نمودند». به روایت بخاری (۵۵۴۶).

۵- سنت است که مسلمان لباسش را از سمت راست بپوشد و بسم الله بگوید و از سمت چپ آن را بیرون آورد.

از ابوهریره روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: «هرگاه لباس پوشیدید و وضو ساختید از راست خود شروع کنید». به روایت ابوداود (۴۱۴۱) و شیخ آلبنی در «صحیح الجامع» (۷۸۷) آن را صحیح دانسته است.

۶- برای کسی که لباس نو پوشیده سنت است که شکر الله را به جا آورد و دعا کند.

از ابوسعید روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - هرگاه لباسی نو می پوشید آن را نام می برد - عمامه بود یا پیراهن یا ردا - سپس می فرمود: **اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِيهِ، أَسْأَلُكَ خَيْرَهُ، وَخَيْرَ مَا صُنِعَ لَهُ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ، وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ** (بارالها تو را ستایش می گویم، تو این را به من پوشاندی؛ از تو خیر آن و خیر آنچه برایش ساخته شده را خواهانم و از شر آن و شر آنچه برایش ساخته شده به تو پناه می برم). به روایت ترمذی (۱۷۶۷) و ابوداود (۴۰۲۰). شیخ آلبنی در «صحیح الجامع» (۴۶۶۴) آن را صحیح دانسته است.

۷- سنت است که بدون تکبر و مبالغه به لباس رسیدگی شود.

از عبدالله بن مسعود از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت است که فرمود: «کسی که در دلش هم وزن ذره ای از تکبر باشد به بهشت وارد نمی شود». مردی گفت: شخص دوست دارد که لباسش نیکو باشد و کفشش نیکو باشد. فرمود: «الله زیباست و زیبایی را دوست دارد. کبر یعنی نپذیرفتن حق و تحقیر مردم». به روایت مسلم (۹۱).

۸- مستحب بودن پوشیدن لباس سفید.

از ابن عباس روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: «از لباسان آنچه را سفید است بپوشید زیرا از بهترین لباس های شماسست و مردگان خود را در آن کفن کنید». به روایت ترمذی (۹۹۴). این حدیث حسن صحیح است و این چیزی است که علما مستحب می دانند. همچنین: ابوداود (۴۰۶۱) و ابن ماجه (۱۴۷۲).

۹- همچنین برای مسلمان «اسبال» هر لباسی که می پوشد حرام است، و حد لباس تا کعبین است و نباید از آن پایین تر رود.

از ابوهریره - رضی الله عنه - از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت است که فرمود: «سه کس هستند که الله در روز قیامت به آنان نظر نمی اندازد و پاکشان نمی دارد و آنان را عذابی دردناک است». راوی می گوید: پیامبر - صلی الله علیه وسلم - آن را سه بار گفتند. ابوزر گفت: یا رسول الله، بی نصیب گشتند و زیان دیدند. آنان چه کسانی هستند ای رسول خدا؟ فرمود: «کسی که لباسش را دراز کند، و منت گزار و کسی که با قسم دروغ کالای خود را بفروشد». به روایت مسلم (۱۰۶).

۱۰- پوشیدن لباس شهرت نیز حرام است. لباس شهرت آن لباسی است که باعث متمایز شدن شخص می شود و آن را می پوشد تا انگشت نما شود و شناخته و مشهور شود.

از ابن عمر روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: «کسی که لباس شهرت بپوشد، الله در روز قیامت لباسی مانند آن به او خواهد پوشاند».

و در روایت دیگر این اضافه آمده که: «سپس آتش در آن فروخته می‌شود»، و در روایت دیگر «لباس ذلت بر او پوشانده می‌شود». به روایت ابوداؤد (۴۰۲۹) و ابن ماجه (۳۶۰۶) و (۳۶۰۷). این حدیث را آلبانی در «صحيح الترغيب» (۲۰۸۹) حسن دانسته است.

خواننده می‌تواند برای اطلاع بیشتر به باب «لباس» در همین سایت مراجعه کند.

والله اعلم